

DOMOLJUB

ŠTEV. 28.

V LJUBLJANI, DNE 13. JULIJA 1932

LETO 45

Cena 38 Din za celo leto. Za inozemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din. V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 40 Din. (Izjaja vsako sredo. Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu »Domoljub«, naročnina, reklamacije in inserati Upravištvu »Domoljub« v Ljubljani.)

Žetev

Dvignite svoje oči in pogledjte polja, kako so zrele in čakajo na žetev!
(Jan. 4. 35.)

Zunaj v vročini julijskega solnca valove zrele njive. Četudi je bila setev pred meseci težavna, je zdaj veselje tem večje. Bogata setev, bogata žetev. Utrudljiva setev, žetev z bogatim plačilom. Zdaj se odpirajo na široko zlata polja. Kakor je nekoč Kristus hodil s svojimi učenci preko siharskih polj, veselih korakov in je veselo zaklical: »Dvignite svoje oči in pogledjte polja, kako so zrele in čakajo na žetev!« tako, se v teh tednih vesele tisoči in tisoči ter s hvaležnim srcem žanjejo in spravljajo v žitnice.

Cas žetve je vesel, solnčen čas. V starih časih so imeli ljudje ob žetvi vesele praznike, zahvale. Mislili so na blagoslov, ki je prišel od zgoraj, na dobroto Stvarnikovo, na dobroto njegove vsemogočnosti, ko je »odprl svojo roko in je vse napolnil s svojim blagoslovom«. Četudi se človek še toliko trudi in dela v potu svojega obraza, razvoj in rast da pa le Bog, ker to ni v človekovi oblasti. To pride le iz bogatih nebeških zakladnic. Bogu torej hvala!

Kako lepe slike se nam nudijo ob žetvi! Ves svet je takorekoč ena sama velika njiva, velika in prostrana, kjer vse kali in brsti, oveče in raste ter prinaša bogate sadove.

Tudi človeško življenje je obširno in prostrano polje. Vsak dan je treba orati in sejati in vsak dan mora že prinesiti snop sadov. Če vsako jutro pričena ... novo močjo in pogu-

mom, potem je tudi vsak večer lep in bogat kot praznik: nič se ni izgubilo, žetev se je že pričela.

Premnogi so že sejali pred nami. Mi, sodobniki, smo stopili v njihovo delo in tudi že žanjemo sadove onega, kar so oni posejali. Kar so naši starši, učitelji, dušni pastirji sejali v nas, to je vzkalilo in počasi rastle v moči, ki se pretaka skozi vsako življenje, četudi ne vemo, kako. Telesna in duševna rast, rast uvidenosti, razuma, volje, božje milosti. Vsakdo izmed nas ima prostrano in rodovitno polje v svoji notranjosti in vse v nas kaže na razvoj in dozorenje. Nikomur ni treba delati dolgih potov, da pride do tega polja, do te njive. Le delati mora pridno in vztrajno in brez počitka, pa bodisi v lepih solnčnih dneh ali v nevihti in viharju. Potem pa je tudi vse njegovo življenje praznik žetve: vedno nova setev, novo delo, nov trud in znoj, pa tudi nov sad, nova blagoslovljena žetev.

Nekoč bodo vse te pridelke odpeljali v večne žitnice, ko bo na zemlji vse požeto in bodo človeške roke povezane v snope, s bodo potem angeli ponesli vse v nebeško domačijo, kjer pa bo počitek trajal večno. Vse človeško življenje je setev, večnost pa bo praznik žetve brez konca. In, če smo v solzah sejali, bomo želi v veselju. Saj smo se v vseh dobrih in slabih časih življenja naslanjali na Boga in upamo, da bomo ob veliki božji žetvi dosegli popolnost in srečo, ker tak je način božjega kmetovanja v človeških srcih.

Družinski komunizem

Komunizem! Za nekatera ušesa strašna beseda. Kar je za otroke bavljav, kar je bil ob času punskih vojska za Rimljane klic: »Hani-bal je pred mestom!« to je za mnoge komunizem. Le počakajte, bodo komunisti prišli, potem boste že videli, kaj bo! Nešetokrat lahčujete to grozljivo.

Drugim je komunizem dežela, v kateri se cedi med in mleko. S solzami v očeh gledajo v Rusijo in ni jim prav, ko pridejo v svet žalostna-poročila o bedi, pomanjkanju, o trpljenju in stradežu tam, odkoder je zbegani svet pričakoval raja na zemlji.

Pa eni in drugi komaj vedo, kaj pomeni beseda komunizem in kar je z njo v sorodu. Ta beseda pomeni javno skupno gospodarstvo cele družbe. Družba je gospodar in lastnik, ljudje so zraven nič. Ljudje naj delajo,

pa ne zase; družba bo pobrala trud dela, pridelke, in jih bo potem delila.

Ko bi bili ljudje angeli, potem bi človek še imel malo vere v komunizem. Ali ljudje vsi niti ljudje niso; mnogo je med njimi takih, ki so slabši kot živina. Težko mi je šla ta beseda izpod peresa. Ali ker je tako, zato je pravilno in pravilno gospodarstvo v javnosti toliko kakor nemogoče. Dobro pove to naš narod s pregovorom: V španaviji še pes pogine.

V vojnih letih smo tudi v Avstriji imeli del komunizma. Rekvizicije, krušne karte, sladkorne karte, tobačne karte in še cela vrsta drugih kart nas še spominja na tiste dobrote. In pa še eno dejstvo nas spominja na to: Velik del prebivalstva bi bil moral tiste dni od lakote pomreti, ko bi kmal ne bil rešil teh siromakov s svojimi pridelki, ki jih je pa-

metno prikril in pametno z njimi gospodaril, česar gospodje, ki so vpeljali karte, niso vedeli.

Kogar zanima življenje tistih dni, naj kupi Bernikovo »Zgodovino fare Domžale« in naj pazljivo prebere strani 319-332. Samo par besedi, če hočete: »Imenitni gospodje, doktorji, profesorji in podobne visoke glave so dan za dnem prihajali iz Ljubljane v Domžale in naprej — z »rukzakom« na hrbtu. Od mlina do mlina so hodili, da bi kupili vsaj merico moke, ali po okolici, da bi kupili kaj živil! Karkoli, vse bi bilo prav prišlo. Samo da bi ne bilo treba prazen iti nazaj k svoji družini.«

S komunizmom v javnosti je torej zguba. Pač pa bi ne bilo napačno po nekaterih hišah malo več družinskega komunizma.

Marsikje je gospodarstvo tako, da mora »očetov zaslužek služiti za gospodarstvo ozir. za gospodinjstvo v hiši. Otroci, ki tudi služijo, naj imajo pa svoj zaslužek zato, da bodo »imeli denar«. In ta denar jim služi v veliki večini za zapravljanje. Ne rečem: povsod, ampak marsikje. In ne redko pri družinah, kjer je družinsko blagostanje daleč pod ničlo. Oče naj torej gara in preživlja družino, plačuje dolgove in obresti, otroci naj pa imajo denar za razsipanje. Družinska skupnost pa pri tem trpi, mnogo trpi. Vsaj s polovico svojega zaslužka bi morali otroci prispevati k skupnemu hišnemu gospodarstvu. To bi zelo podprlo kraljestvo alkohola, hiše bi pa zelo podprlo.

Drugo polovico zaslužka bi prepustili otrokom samim. Seveda ne za zapravljanje, ampak pod vodstvom in nadzorstvom staršev naj bi se učili z njim prav in previdno gospodariti. Ne samo na kup grabiti, ampak porabiti ga za res potrebne potrebe. Sicer pa, saj veste, kam drži pot zapravljalcev. Fant, zapravljalcev — kakšen gospodar bo? Dekle, zapravljalca — kakšna gospodinja bo? Kar do 20. leta znajo, tega tudi po 20. letu ne bodo opustili.

Vprašanje pa je, če bo takim zapravljalnim dušam moj nasvet všeč. Skoro gotovo bo ostal glas vpijočega v puščavi. Zakaj te baže ljudje so čisto podobni bolnikom, ki svoje lastne boleznj več ne čutijo. To pa veste, kaj je s takim človekom: njegova smrt je bitzu...

REVMATIKI

kateri uporabljajo za pomirjenje bolečin Fellerjev Elsalluid, Vam lahko povedo, kako so zadovoljni s tem domačim sredstvom in kozmetikom, ki se je obneslo skozi 35 let. Poskusna steklenica 6 Din, dvojna steklenica 9 Din povsod. Po pošil 9 poskusnih ali 6 dvojnih ali 2 velike specialne steklenice 62 Din brez daljših stroškov ki lekarnarju Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elzatr 16. Savska ban.

Pritožbarji in pritožbe

V mislih imamo seveda pritožbe v upravnih zadevah: n. pr. zoper sklepe občinskih odborov, ki dajejo občanom največkrat povod, da vlagajo utemeljene — pa tudi kaj pogosto neutemeljene pritožbe. —

Na pritožbe (prizive, vzklice) v sodnih zadevah se izvajanja v pritožujemem člančiču ne nanskajo.

Ne bo odveč, ako se obrnemo v prvi vrsti na pritožbarje, ki vlagajo svoje pritožbe že ngolj zato, da se sploh pritožujejo. Takih ljudi, ki se nazivljejo s tujim izrazom »kverulant« — po naše bi se jim morda reklo »pritožbarški nergač« — je povsod vse polno. Sami pravijo: Vem, da bo pritožba zavrnjena, pritožim se pa le. — Prav tako kakor zagrizen pravdar pred sodnijo, ki pravi: Ne tdam se pa ne, čeprav zapravdam in zatožim grunt. — Ali mislite, da ni bilo takih dovolj, ne, — vse preveč, in da so še sedaj.

Pritožbarjem — skoro bi dejal pritožbarjem po poklicu — moramo samo priporočati, da naj opuste vsaj neosnovane pritožbe in naj ne prizadevajo oblastvom s tujimi nepotrebnega dela. Posebej naj opuste one zoprne pritožbe, ki niso samo nestvarne, marveč so navadne ovadne ali če bočete — denunciacije. Najrše med vsemi so pač zadnje.

O potrebnih in resnih pritožbah je treba pa ljudstvu jasnost in pouka, kako naj se vlagajo, ker je način vlaganja in pravilna pot (formalnost) določilnega pomena. — To naj pojasnimo.

Za vlaganje pritožb v upravnem postopku veljajo določila zakona o obtem upravnem postopku z dne 9. novembra 1930. l., ki je stopil v veljavo dne 25. februarja 1931. — (Zakon je bil razglašen v »Službenem listu« kr. banske uprave dravske banovine dne 15. januarja 1931, št. 16. 4.)

V §§ 114. do 123. navedenega zakona so obsežna določila o načinu in roku vlaganja pritožb. — Poglavitno in važno, kar mora vedeti vsakdo o tem, je nastopno:

1. Vsaka pritožba zoper kak odlok prvoinštančnega oblastva mora biti vložena pravilno.

Kaj se pravi: pravilno? — Tu je treba pomeniti, da je vložena pritožba pravilno samo tedaj, ako se vloži pri onem oblastvu, ki je izdalo odločbo v prvi stopnji (odnosno čigar odločba ali odlok se izpodbija). — To velja na splošno, ako nima odločba kakega drugega določila. —

Naslovljena pa naj bo pritožba ne glede na to, kje mora biti vložena, vselej na tisto višje oblastvo, ki ima pravico odločati o njej. — (Opomba: Pritožba na neposredno višje upravno oblastvo se ne sme zamenjati s tožbo na upravno sodišče). —

Napačno je, ako se vloži pritožba na ravnost na ono višje oblastvo, ki odloča o njej. V vsakem takem primeru pošlje višje oblastvo pritožbo onemu prvoinštančnemu oblastvu, čigar odlok se izpodbija. Največkrat dospe tja pritožba, ko je že potekel postavljeni pritožbeni rok, ki je zavoljo tega zamujen, a posledica tega je, da se mora pritožba zavrniti.

2. Pritožba mora biti vložena pravočasno.

Za vlaganje pritožb je določen po § 117. navedenega zakona rok 15 dni. — V tem postavnem prizivnem ali pritožbenem roku mora dospeti pritožba, na ono prvoinštančno ob-

lastvo, ki je izdalo izpodbijano določbo. — Tu bodi omenjeno, da mora obsegati vsaka odločba pouk o pravnem sredstvu (t. j. o pravici do pritožbe). Toda o tem kasneje. — Kdaj se začne pritožbeni rok?

Po določbi drugega odstavka § 117. zakona o obtem upravnem postopku se začneja ta rok z dnem, ko je bila vročena stranki odločba. A § 61. tega zakona se glasi v prvem odstavku: Ko se izračunava rok, določen po dnevih, ni vračunati v rok tistega dne, ki pade nanj trenotek ali dogodek, po katerem je treba računati začetek roka.

Na prvi pogled ni popolnoma jasno, ali pritenja pritožbeni rok že tisti dan, ko je stranki dostavljen (vročen) odlok, ali šele naslednji dan po dostavitvi (vročitvi), kakor določa § 61. cit. zak.

Po vseh prejšnjih določilih in ukoreninjenih praksi je bil izvzet dan dostavitve ter se je začel pritožbeni rok še le z naslednjim dnem. Zato torej ne more biti dvoma, da velja to tudi sedaj po določbah novega zakona.

Sicer pa je najbolje, da stranke sploh ne čakajo s pritožbami do zadnjega dne, marveč naj jih vlagajo takoj, ker ima zamudnost lahko za nje težke posledice.

Za vlaganje pritožb je posebno važen pouk o pravnem sredstvu, ki ga mora imeti vsaka oblastvena odločba — in sicer tudi tedaj, ko ni več mogoča pritožba na nobeno višje upravno oblastvo. Ako je pritožba zoper odločbo prve stopnje zavrnjena po neposrednem višjem oblastvu, je nadaljna pritožba na kako drugo oblastvo ali višjo inštanco nedopustna. — Stranka ima namreč po § 114. navedenega zakona pravico do pritožbe samo na teno neposredno višje oblastvo. To oblastvo odloča končnoveljavno. — Tedaj, t. j. po zavrnitvi pritožbe ima stranka samo še možnost za tožbo na upravno sodišče (odnosno na državni svet) po določbah posebnega tozadavnega zakona. —

V omenjenem pravnem pouku pa mora biti tudi določen dan, s katerim se začne pritožbeni rok. — V vsakem pravnem pouku mora biti izrečeno, da pritenja prizivni rok z dnem po dostavitvi odloka.

Naj navedemo še določbo § 62. zakona o obtem upravnem postopku, ki se glasi: Začetka in teka rokov ne ovirajo nedelje in prazniki. Če se pa konča rok na nedeljo ali praznik, se šteje za zadnji dan roka prvi prihodnji delavnik.

Ob tej priliki naj omenjamo končno, da je za vlaganje tožb na upravno sodišče ali na državni svet določen rok 30 dni. Te tožbe se vlagajo neposredno na upravno sodišče ali na državni svet. — Predložene morajo biti v dveh izvodih. Tožba pa mora dospeti na državni svet odnosno na upravno sodišče vsaj zadnji dan določenega roka. Pošlje naj se vselej priporočeno proti povratnici.

F. K-n.

PO SVETU Italija

s Teška preizkušnja za naše brate.

Glede letošnjega prvega obhajila na Opatičah smo prejeli še sledeče podrobnosti. Župnik je naznanil, da bo nauk za otroke v dveh oddelkih, laškem in slovenskem. Velika večina otrok je bilo seveda prišlašenih k slovenskemu oddelku, kjer je učil župnik sam, le malo pa k laškemu, kjer je učil katehet, ki hodi iz Trsta. Nato so fašisti napravili agitacijo od hiše do hiše. Vsem, ki so odvisni od železnice, tramvaja, občine itd., so grozili, da izgube takoj službo in delo, če ne pošljejo otroka k laškemu oddelku. Z grožnjo, da jih izroče lakoti in poginu, so ljudi prisilili, da so se vdali. Agitacija je bila živahna kakor ob kakšnih volitvah. Tako je le okroglo 20 otrok iz neodvisnih družin smelo obiskovati nauk pri domačem župniku in imeti obhajilno slovesnost po stari šegi.

s Razno. V Hrušici v Istri je 3. julija došlo prvo sv. mašo g. Vilibald Novak in Obrova. — Cena vina na Vipavskem je nekoliko porasla; suče se zopet blizu 2 lire za liter. — Mnogim je detela segnila v kupih, ker ni bilo solca. — Tržaški župan je izdal ukaz, s katerim prepoveduje šoferjem uporabo trobente od polnoči do šeste zjutraj. — V Trst je prispela skupina ruskih inženjerjev, ki so si ogledali ladjedelnice v Trstu in Trziču.

Avstrija

s Nad diplomate so se spravili. Zvečer 30. junija je bila v Lainzu pri Dunaju prirejana skupna večerja zastopnikom industrije, katera so se udeležili tudi inozemski diplomati in druga imenitna družba. Prisotnih je bilo kakih 80 do 90 inozemskih predstavnikov industrije, bank itd. Naenkrat je prostore Country kluba obkolilo kakih 60 do 70 narodnih socialistov v uniformah, ki so vdrli v prostore z vzkliki: Živio Hitler! Dol z židji! Narodni socialisti so pričeli goste pretepati z bikovkami, ki so jih prinesli s seboj. Najbolj pošteno so premikastili romunskega poslanika Bradiceanu, ki so ga nato še vrgli po stopnicah, za njim pa stol in mizo, kjer je sedel. Ko je rekel, da je Romuo, so napadalcji zavpili: Mi ne rabimo Romunov! Teško je bil ranjen tudi argentinski poslanik Bordegaren in italijanski vojni ataše. Nadalje so napadli tudi atašeya jugoslovanskega poslanštva Babič-Gjalakega. Batine je dobilo tudi več avstrijskih industrijev, torej ljudi, ki so z velikimi zneski podpirali narodnosocialistični pokret. Za ponoči je deželni glavar nižjeavstrijski izdal naredbo, da se izvrši stroga preiskava radi tega napada, ki bo imel tudi svoje posledice v mednarodnih odnosjih, zaradi napadov na inozemske predstavnike. Vlada je izrazila obžalovanje. Več napadalcev sedi sedaj v zaporu v preiskavi.

Češkoslovaška

s Protli Bogu in za Boga. V zadnjem »Slovenskem gospodarju« čitamo sledeče: V Češkoslovaški se vedno jasneje kaže oblikovanje dveh front: proti Bogu in veri na eni strani, za Boga in vero na drugi strani. Na prvi strani stojijo framasoni in svobodomisliki, ki so organizirani ponajveč v narodnosocialistični in obeh socialnodemo-

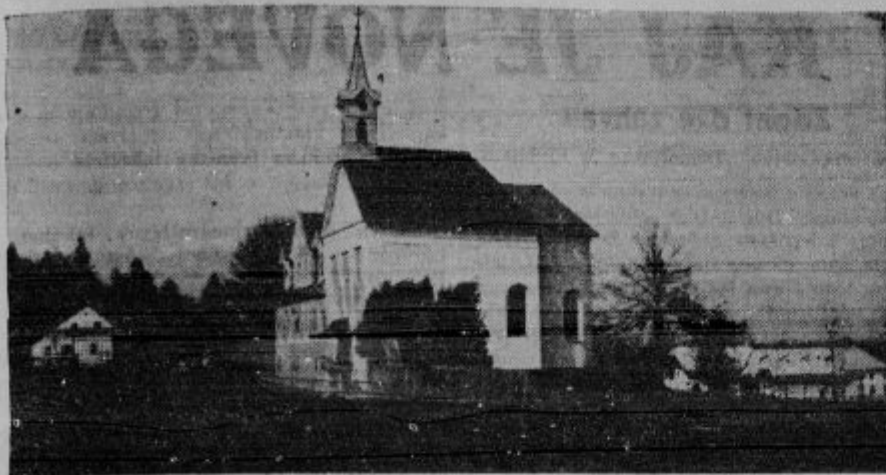
Priporoča se prvi slovenski zavod

Vzajemna zavarovalnica Ljubljana

v lastni palači ob Miklošičevi in Musarykovi cesti

PODRUŽNICE:

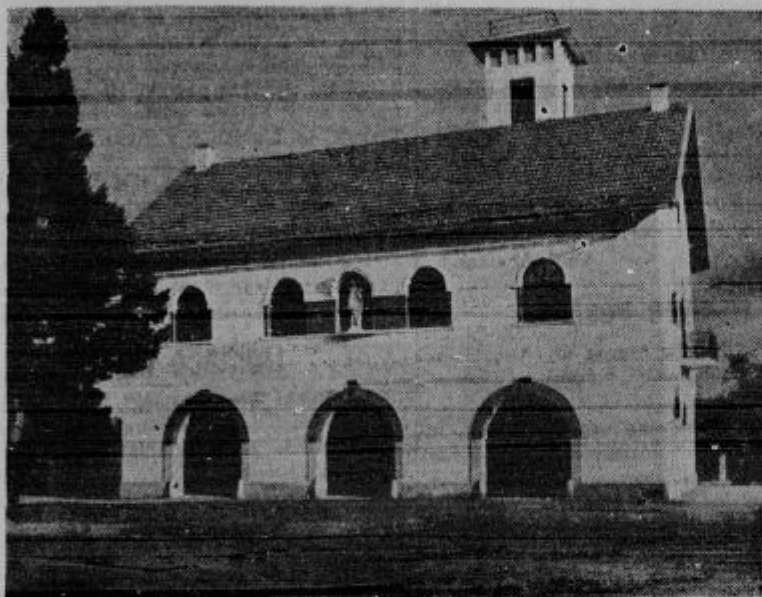
Celje, Palača Ljudske posojilnice, Zagreb, Starčevićev trg 6, Sarajevo, Aleksandrova cesta 101, Split, Ulica XI. puka 22, Beograd, Poincarevoa 2

Zaved solskih sester v Repnjah.

Sevšek Ignac, posestnik na Berineku, obč. Dole pri Litiji. (Glej dopis!)

Novi gasilski dom Viš-Glinec.

Predsednik turške države Gazi Mustafa Kemal, ki je s svojo dobro politiko dosegel, da bo Turčija sprejeta 10. julija v Zvezo narodov.

Gorenjska planšarica se s svojim konj lčom pripravlja za odhod v planino.

F. DONALD HERRIOT P. PAPEN

Pri sklopanju losanske pogodbe.

Ona: >Podvizaj se, greva na sprehod. Komaj čakam, da se pokažem na cesti v moji novi obleki.<

On: >Počakaj malo, da si obstrižem strgana koga rokavov.<

kratskih strankah, češki in nemški. Na drugi strani pa stojijo obe ljudski stranki, češka namreč in slovaška, in nemška krščansko-socialna stranka, zadnji čas so se njim pridružili agrarci (kmetiška stranka), češki in nemški. Da so agrarci stopili na stran, ki brani versko vzgojo mladine, je razlog v tem, ker so videli slabe posledice brezverske ali v versko oziru brezbarvne mladinske vzgoje. Začeli so se bati za bodočnost naroda, kojega mladina sledi moralnim načelom, ki nimajo trdne zaslombe v verskem prepričanju. Dolgo časa so gledali križem rok počenjanje svobodomiselcev, kateri so na vladi.

Poljska

s Poljski Sokol je katoliški. Vsesokolskega zleta v Pragi se je udeležil tudi poljski Sokol. Zanimivo je, kakšne pogoje so stavili poljski Sokoli za sodelovanje na vsesokolskem zletu. Zahtevali so, da ne sme imeti vsesokolski zlet nikakršne osti proti katoliški cerkvi, prav tako ne sme biti Husova proslava naperjena proti katolicanom. Vodstvo češkega Sokola je te pogoje tudi sprejelo. Poljski Sokoli — po številu 300 — so se skupno udeležili slovesne službe božje, ki jo je opravil generalni vikar Bohumil Opatrný v cerkvi sv. Vida. Češko katoliški listi ugotavljajo z zadovoljenjem, da je poljski Sokol katoliški.

Francija

s Nova podmornica se je potopila. Oni dan so v bližini Cherburga preizkušali naj-novejšo francosko podmornico z imenom »Promethee«. Iz še neznanih vzrokov se je ladja potopila in z njo 63 ljudi. Francoske oblasti so poleg svojih bojnih in drugih ladij poklicale na pomoč neko nalašč za take slučaje zgrajeno italijansko ladjo, ki pa tudi ni ničesar opravila. V Franciji vlada radi te nesreče velika žalost, zakaj popolnoma nemogoče je, da bi v podmornici, ki leži že toliko dni na dnu 75 m globokega morja ostal še kdo živ.

Švica

s Sprejem Lausanske pogodbe — črni dan za Jugoslavijo. Poročali smo že, da so se zbrali v švicarskem mestu Lausanne zastopniki velesil in malih držav, da uredijo vojno-odškodninske zadeve z Nemčijo. Velesile so se po dolgih pogajanjih v zvezi ugovoru malih držav dogovorile, da se Nemčiji črta tako rekoč vsa vojna odškodnina, ki jo je še dolžna in ki znaša težke milijarde. Le nekaj malega, par milijard bo Nemčija morala plačati za tako zvano gospodarsko obnovo Evrope, pa še to, kadar bo mogla, oziroma kadar bo hotela. Male države so s sprejetjem Lausanske pogodbe silno udarjene, pa kdo se ho za to zmenil, če so nas še naši prijatelji in zavezniki, za katere je Srbija tako rekoč izkravala, pustili v tej zadevi prijateljsko na cedilu. Zato je umevno in povsem prav, da je jugoslovanski poslanec Lausanski pogodbi odrekel podpis, zakaj Jugoslavija zgubi s sprejetjem omenjene pogodbe nič manj kot 50 milijard dinarjev, ki za naše razrahljano državno gospodarstvo gotovo niso »mačkine solze«. Sicer pa je končni uspeh »Lausanske pogodbe« še odvisen od soglasja Amerike.

Ribič ne more trditi, da je zanj petek nesrečen dan.

V vsako hišo »Domoljuba«!

KAJ JE NOVEGA

Zopet dve zahvali

P. n. uredništvu »Domoljuba« v Ljubljani.

Z velikim veseljem sem prejela od uprave »Domoljuba« Din 1000 — šil. 120) požarne podpore pri požaru moje hiše. Zelo sem vesela, da sem naročevala »Domoljuba«. Ostati hočem listu zvesta tudi še vnaprej, poleg tega pa se bom trudila, da pridobim še drugih naročnikov. Za takojšnje izplačilo se Vam prisrčno zahvaljujem in želim, da bi »Domoljub« našel čim več naročnikov.

Selo v občini Šmarjeta v Rožu (Koroška), dne 3. julija 1932.

Marija Korpič, p. d. Tenč, lastnica hiše.

Podpisani Ciril Abulnar, posestnik v Moravski gori št. 2, pošta Sv. Križ pri Litiji, se javno zahvaljujem »Domoljubu« za poslano podporo 1000 Din, ker mi je dne 13. junija t. l. pogorela hiša in gospodarsko poslopje do tal. Zato obetam, da bom ostal sam vedno zvest naročnik »Domoljuba«, pa tudi druge bom zanj pridobil. Kmetije, naš list je edinole »Domoljub«! »Domoljub« mora biti v vsaki kmetijski hiši!

Sv. Križ pri Litiji, 5. julija 1932.

Ciril Abulnar.

Osebne vesti

d Nj. Vel. kraljica Marija je obiskala te dni zdravilišče za pljučno bolne na Golniku. Kraljici so bile vse naprave zelo všeč.

d Minister za telesno vzgojo dr. Dragan Kraljevič je odšel v inozemstvo. Do vrnitve bo vodil posle omenjenega ministrstva Viktor Pogačnik, minister za gozdove.

d Tridesetletnico mašništva je praznoval te dni g. Anton Jesenko, župnik v Št. Janžu pri Dravogradu. Bog ga živil!

d Za ravnatelja na grški šoli je imenovan g. inž. Zupančič. Odpuščen je iz banovalinske službe g. inž. Matko Absec, ki je skozi

štiri leta uspešno poučeval živinorejo in mlekarstvo na kmetijski šoli na Grmu.

d Za dekana tehnične fakultete na univerzi v Ljubljani je bil izvoljen g. dr. Kralj Alojz.

d Za dekana modroslovne fakultete v Ljubljani je bil soglasno izvoljen g. dr. Ivan Prijatelj.

d Iz državne službe so odpuščeni. Sivec Alojzij, profesor na realni gimnaziji v Kočevju, Mežan Janez, profesor na realni gimnaziji v Mariboru, Leben Marija, profesorica na ženskem učiteljskem v Ljubljani.

d Dr. Debevec bo v času od vitevskega 14. julija do 14. avgusta ordiniral le 2. in 3. avgusta od 10—13.

d Brez pravice do pokojnine je bil odpuščen iz državne službe g. Tule Mirko, bolški upravitelj v Smartnem ob Paki.

d Razveljavljen je ukaz, s katerim je bil postavljen g. dr. Dragotin Lončar za ravnatelja ljubljanskega muzeja.

d Po službeni potrebi sta prestavljena iz Ljubljane v Skopje poštni uradnik g. Josip Štukelj, iz Ljubljane v Novi Sad pa poštni uradnik g. Joško Campa.

d Jed Vam ne prija? Nimate tekal Uredite želodec in čreva! Fellerjeve Elsa-pilule 6 škatlic 30 Din, in Elsa švedske kapljice 2 steklenici za 50 Din, vse že z zavojnico in poštino pri lekarnarju Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elzatrč 134, Savska banovina.

Domače novice

d Dijaki kongreganisti! Ne pozabite na dano besedo, da pridete na duhovne vaje, ki bodo od 22. julija ob 7 zvečer do 26. julija zjutraj. Nato sledi program kot smo objavili v »Naši zvezdi«. Zborovanje traja od 26. julija do 28. julija opoldne. Vse v Št. Vidu nad Ljubljano. Med nas bodo prišli tudi dijaki iz Koroške in iz vse Slovenije. Pridite gotovo. Stan in hrano oskrbimo mi. — Vodstvo.

d Kuhane klobase je delil brezplačno brezposelnim delavcem ono soboto trboveljski mesar g. Jože Plevšak. Čast mu!

Drohne novice

Bivši avstrijski kancler dr. Schober bo zopet prevzel vodstvo dunajske policije.

Novo vlado imajo na Portugalskem; je samodržka kot prej.

Tri milijarde frankov primanjkljaja izkazuje ameriški državni proračun.

Tri milijarde frankov primanjkljaja izkazuje francoski državni proračun.

Svetovni evarhistični kongres za leto 1934 bo v argentinskem mestu Buenos Aires.

Vlak je skočil s tira blizu turškega Eskişira. Vseh žrtev, večinoma vojakov iz Angore, je nad 40.

Za 82 milijard zlata ima ta čas Francija.

Univerzitetni profesor dr. Schneider na Dunaju je oni dan streljal na rektorja univerze Aba. Napad se ni posrečil.

Nekaj italijanskih bojnih ladij je došlo te dni v bolgarsko Varso, kjer so jih lepo sprejeli.

Carigrad se uradno nazivlje Istanbul. Turek, ki bi drugače pisal, bo kaznovan, inozemska pisma pa bodo vrnjena.

Avstrijsko vlado hočejo izpopolniti z 2 zastopnikoma velenemcev.

Novo mesto »Littoria« bo nastalo v močvirni, a nedavno osušeni pokrajini, 40 km južnovzhodno od italijanskega Rima.

Delovanje pruskega deželnega zbora so onemogočili nemški fašisti.

1.329.693 članov ima sedaj italijanska fašistična stranka.

Množe se spopadi med Indijci in Muslimani v Indiji.

Zlate resnice. Nihče te ne prevari v življenju tolikokrat, kakor se ti samega sebe prevariš. — Nihče ne precenjuje sebe in svojih zmogljivosti, če sebe v resnici pozna. — Nihče ne varuje svojega jezika bolje, kakor oni, ki si ga je že enkrat opekli. — Nihče se ne vidi v zrcalu takšnega, kakor ga vidijo so ljudje. — Nihče se ne aramuje priznati svoje napake, če je to napako prerastel. — Nihče ne ljubi svoje domovine tako, kakor oni, ki je tujino do globine spoznal. — Nihče ne imenuje s pravim imenom onih stvari, katerih se boji.

d Dan katoliških moč in fantov bo dne 17. julija pri Treh farah v Beli krajini.

d 60 letnico obstoja je praznovalo preteklo nedeljo, dne 10. julija gasilno društvo na Viču pri Ljubljani. Ob tej priliki je bil blagoslovljen in otvorjen tudi nov gasilski dom. Navzoči so bili zastopniki raznih gasilskih društev, občine in oblasti. Blagoslov je izvršil tamonjni župnik gosp. p. Teodor Tavčar.

d Skoraj za 13 milijonov Din raznega to-baka so pokadili Mariborčani v prvi polovici letošnjega leta.

d Glavna skupščina Jugoslovanske gasil-ske zveze se je vršila dne 10. julija v dvorani ljubljanskega Mestnega doma.

d »Karitasč. Preskrbite se pravočasno! Zavarujte sebe in svoje domače pri »Karitasč, posmrtninskem oddelku največje in edine slovenske zavarovalnice, Vzajemne zavarovalnice v Ljubljani. Ne čakajte na starost in na bolezen. Bolnih ne sprejemamo. Zahtevajte pojasnila: Vzajemna zavarovalnica, oddelek »Karitasč, Ljubljana, tel. št. 25.21, 25.22.

d »Franz-Josef« grenčica uravnava teles-no izpraznjenje.

d Škrlatinka razsaja v mariborski okolici, največ v šentlenarskem sodnem okraju.

d Tele je ukradel iz hleva neznan izmo- vič posestniku Ježku v Savljah pri Ljubljani.

d 24 »jurčkovec je plačala žena nekega mariborskega trgovca, ker je hotela vtihota- piti iz Avstrije 1 kg saharina.

d Okrožni koncert Pevske zveze ljublan- skega okrožja se vrši 31. julija ob 4 popoldne pri g. Fr. Avšiču v Sneberjih.

Med brati Hrvati

d Dalmatinska duhovščina je zborovala te dni v navzočnosti škofa dr. Careviča v Splitu. Bog blagoslovil

d Zakaj je bila ukinjena gimnazija v Koprivnici. Kakor poročajo iz Zagreba, so ne- katere občine v Podravini po popolnem ukinjenju realne gimnazije v hrvatski Koprivnici poslale brzojavno prošnjo ministru prosvete dr. Kojiču za vpostavitev koprivniške gim- nazije. Na prošnjo so sprejele tale odgovor: »Gospod načelnik! V odgovor na Vaš brzojav z dne 27. junija glede ukinitve gimnazije v Koprivnici mi je čast, sporočiti Vam, da je ministrski svet na svoji seji dne 17. junija sklenil, da se gimnazija v Koprivnici ukine zato, ker so se na tej gimnaziji dogajale take stvari, ki se ne morejo trpeti pri državni usta- novi, najmanj pa v šoli. Gimnazija v Koprivnici je ukinjena za zgled ostalim gimnazijam ne s splošnim, ampak s posebnim odlokom. S tem se je hotel odredi, da bo v bodoče uki- njena vsaka šola, kjer bi se dogodilo kaj po- dobnega. Namesto gimnazije v Koprivnici je odprta polna gimnazija v Virovitici. Izvolite sprejeti itd. dr. Kojič, s. r., minister prosvete.

Iz naše prestolice

d Deset let je minulo na praznik sv. Ci- rila in Metoda dne 5. julija, odkar je msgr. Hermenegild Pellegrinetti papeški nuncij v Jugoslaviji. Bog ga živi!

d Ostavko na svoj mandati je sporočil g. župnik Barle predsedstvu narodne skupščine s pismom z dne 24. junija. Pismo bo prečitano na prihodnji seji narodne skupščine.

d 6000 Sokolov in naših vojakov je bilo na zadnjem sokolskem zletu v Pragi.

d Pota pravoslavne patriarha. Na Vi- dov dan je obiskal Kosovo polje v južni Srbiji

sam poglavar srbske pravoslavne cerkve pa- triarh Varnava, ki je izvršil blagoslovitev po- pravljene starodavne cerkve Samodreža in jo po 600 letih zopet izročil svojemu namenu. Kakor pripoveduje zgodovina, je car Lazar na čelu poveljnikov srbske armade pred usod- nim bojem s Turki prejel ravno v tej cerkvi sv. obhajilo.

d Pravoslavni samostani in njih posestva v Črni gori ne spadajo pod zakon o agrarni reformi, je odločilo kmetijsko ministristvo.

d Srbskim pravoslavnim bogoslovjem je prosvetni minister priznal značaj strokovnih šol s pravico javnosti in bodo odsej oni, ki bodo dovršili te šole, lahko nadaljevali učenje na vseučiliščih.

d Srednješolski profesorji so zborovali v Belgradu. Mnogi so ostro kritizirali delovanje odbora. Nazadnje so pa vendarle izvolili nov odbor, kakor ga je predlagal dosedanji pred- sednik g. Divak. Opozicija v tem pogledu sploh ni stavila nobenega predloga.

d 39 milijard znaša v celoti naš državni dolg.

d Razrešena sta svojih dolžnosti dr. Ivo Tartaglia, ban primorske banovine in Uroš Krulj, ban zetske (črnogorske) banovine. Za bana zetske banovine je imenovan dr. Aleksa Stanišić, senator in bivši minister iz Belgrada, za bana primorske banovine pa dr. Josif Ja- blanović, vrhovni inšpektor pri predsedništvu ministrskega sveta.

d Lazič in Tupanjin prijeta. Kakor urad- no poročajo, so pristojne oblasti te dni izsle- dile in zaprle bivša srbska zemljoradniška po- slanca Vojo Laziča in dr. Miloša Tupanjina. Oba sta, kakor znano, hotela govoriti na ne- prijavljenih zborovanjih, radi česar je došlo do krvoprelitja.

d Poročnik Dragoljub Atanacković. Nad nedavno na smrt obsojenim poročnikom Dra- goljubom Atanackovičem, služečim v Mari- boru, je bila smrtna obsodba izvršena v Bel- gradu dne 9. julija ob 4 zjutraj. Drugi oficirji- sokrivci pridejo v jetnišnico v Požarevac.

d Naloge vsedrjavne jugoslovanske stran- ke. Ono nedeljo sta bila v Starem trgu in Cer- knici dva shoda, kjer so govorili razni po- slanci. Vsi so se ostro obračali proti tistim, ki govore za samostojno slovensko republiko. Srbski narodni poslanec dr. Živojin Lukič je med drugim povdaril, da zasleduje nova vse- državna stranka tri cilje: Prvo, da se reši gos- podarska kriza, drugo, da se do kraja izvede narodno in državno združenje, a tretje, da na- glasi, da je edinstvo naše države in našega naroda sveto pismo in dogma (temeljna ver- ska resnica), v katero se ne sme posegati, o kateri ne more biti nobenih pogajanj. Mi no- čemo — je povdaril g. poslanec dr. Lukič — ne federacije in ne separatizma ampak veliko močno in združeno Jugoslavijo.

Nesreče

d Hude posledice usodne strele. Ono ne- deljo je nad Bosansko Kostajnico in okolico divjala silna nevihta. V Strigovi pri Kostajnici je strela udarila v hišo kmeta Bjelajca in ubi- la njegovo 21 letno hčerko Jelo. Jela je med nevihto sedela s svojim bratom na postelji v čumnači, za mizo sta pa sedela oče in mati. Brata je strela onesvestila, mati je popolnoma oglušila. Samo očetu se ni ničesar zgodilo.

d Ko so se igrali na akednjem. Za sked- njem posestnika Zurmana v Pesjem pri So- stanju se je igrala gruča vaških otrok; zraven je bil tudi šestletni posestnikov sinček Ferdo.

"Čisto in dišeče je- perilo!" - ker je vedno oprano z Gazelo!

TERPENTINOVO - MILO

GAZELA

pere res lepo belo

Otroci so si med veselim živčavom domislili in začeli plezati na k steni prislonej zaboj za prevažanje gramoza. Naprava pa je naenkrat izgubila ravnotežje, zvrnila se je in pokopala pod seboj malega Ferda. Udarec je bil tako hud, da mu je zdrobil prsni koš. Domači so takoj poklicali zdravnika, ki pa ni mogel rešiti mladega življenja.

d V Dravi pri Osjeku je utonil 19 letni Muharem Mesič, delavec iz Gradačaca v Bosni.

d V Donavi pri Apatinu je utonil 16 letni čevljarški pomočnik Adam Lehman.

d Dve stanovanjski hiši in troje gospe- darskih poslopj je zapadlo plamenom v Cer- knici. Last Frančiške Kovčca.

d Avto s 30 osebami se je zvrnil v jarek v bližini Krapinskih toplih. Več hudo in mno- go lažje ranjenih.

d Vel v predoru. Višegradski vlak v Bo- šni je v nekem predoru naletel na vola, ki je zaradi nepazljivosti pastirja zašel v predor. Strojevodja v temi ni vedel, kaj je prav za prav in je tako hitro zavril lokomotivo, da je skočil službeni voz s tira. Iz Sarajeva so takoj poslali pomoč in po večurnem naporu so spravi- li službeni voz zopet na tračnice.

d Stanovanjeko in gospodarsko poslopje je zgorelo kočarju Leopoldu Sobotiču v Maj- špergu pri Ptujju.

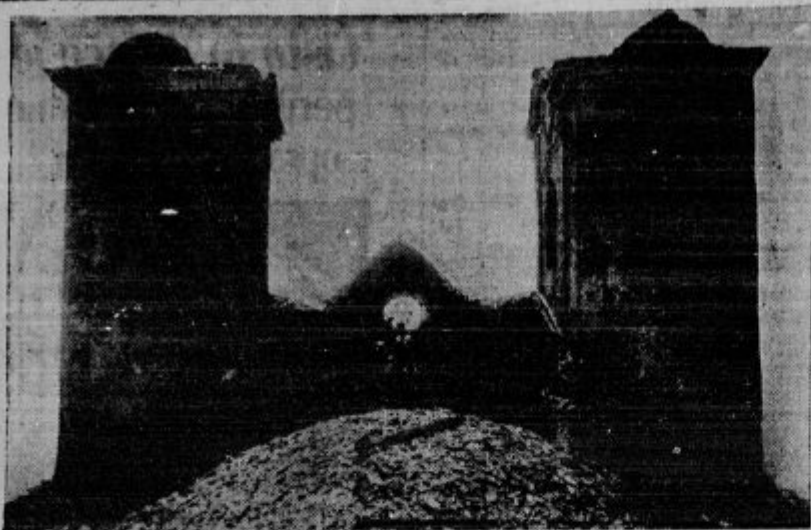
d Velik požar je divjal te dni v Središču na bivšem Stajerskem. Trem posestnikom Skrgetu, Škorjancu in Marčecu so zgorele hi- še in gospodarska poslopja, šestim posestni- kom pa se požari ognjeni zublji vsa gospe- darska poslopja. Zgorel je 2 letni Glavnikov sin Anton.

d V Bohinjškem jezeru je utonila Micika Konhajzler iz Loke pri Zidanem mostu.

d V Dravi je utonil pomožni delavec An- ton Per iz Podbrežja pri Mariboru.

d V pretepu je bil ubit na Jezerskem 29 letni orožniški kaplar Narančič Stojan, do- ma iz Otočca, v hrvatski Liki.

d Na oster kolce se je nasadil. Osemletni Gojko Bijelič iz Klokočevika pri Brodu se je bilo polno tega okusnega sadja. Medtem ko je sedel gori v drevesu in užival sladke murve, je pozabil na vse drugo in tudi na svojo var-

Cerke vna Oljki po požaru.

Brezposelnj v Ameriki. V Severni Ameriki, kjer živi sedaj okrog 12 milijonov brezposelnih delavcev, je napočil za delavce strašen čas. V Ameriki ne poznajo nobenih podpor za brezposelne in zato si morajo brezposelnj pomagati sami, kakor si vedo in znajo. Slika nam kaže brezposelne delavce, ki so se nastanili v velikih ceveh za kanale, tako da so varni pred dežjem in da imajo ponoči vsaj skromno in trdo ležišče.

CERKE NA GOBI OLJKI. ŽIVOROVA SI JADLA NA TLA. K SREČI STA OSTALA CELA.

Papež Pij XI. govori po radiu. »Slovenec je le poročal, da je papež Pij XI. dal na evharističnem kongresu v Dublinu zbranim vernikom svoj blagoslov po radiu. Slika kaže papeža Pija, kako govori ob tem slovesnem trenutku v mikrofon.

Kraljevska grobnica v Lizboni. Slika nam kaže družinsko grobnico portugalske kraljeve družine v cerkvi sv. Vincencija v Lizboni. V tej grobnici bodo pokopali zadnjega portugalskega kralja Emanuela II.

Ribniška kočja na Pohorju.

Kupujte pri tvrdkah, ki inserirajo v „Domoljubu!“

Vabilo

na izredni občni zbor Mlekarске zadruga za Vrhniki, r. s. s. o. s., ki se vrši v nedeljo, dne 24. julija 1932 ob 3. uri popoldne v dvorani Rokodelskega doma na Vrhniki. Dnevni red:
1.) Poročilo o stanju. 2.) Slučajnosti.
Člani vljudno vabljeni.

most. Naenkrat pa je padel z drevesa in se spodaj nasadil na oster kolec, ki mu je predrl prsa in mu raztrgal pljuča. Ker ni bilo prav nobenega upanja, da bi ostal pri življenju, so ga starši vzeli domov, kjer je v materinem naročju v strašnih mukah umrl.

d Sam si je vzel življenje 65 letni Jožef Skalar v Doleh pri Litiji.

d Nesreča pri žetvi. Po slučaju se je zgodila v Jablancah nevarna nesreča. Pri posestniku Grahorniku so na polju želi; med žanjicami je bila tudi posestnikova pastorka, ki je v šali zamahnila s srpom proti Grahorniku ter ga zadela v hrbet. Ostrina pa je šla skozi obleko v živo ter presekalala ranjenemu tudi želodec. Hitro je bila obveščena o nesreči mariborska reševalna postaja, ki je nevarno ranjenega Grahornika prepeljala v mariborsko bolnišnico, kjer so ga takoj operirali.

d Zavaljo dolgih jezikov. Iz Mitrovice poročajo: V vasi Gibarčka planina sta se pošteno skregali ženi sosedov Stjepana Živanoviča in Franca Šmare. Francova žena je bila močnejša in je Stjepanovo ženo pošteno pretepla. Ko je Živanovič to zvedel, se je silno razjezil, pograbil sekuro ter odšel k Šmaru. Ta se je, videč sekuro, prestrašil. Z ženo sta se skrila na pod. S seboj sta vzela nabasano dvocevko. Živanovič pa je že zagledal lestvo, po kateri sta se rešila njegova nasprotnika in se je je brž poslužil. Ko je Šmar videl, da Živanovič pleza po lestvi, je ustrelil. Krogla je Živanoviču odrgnila kožo na glavi, vendar je kljub temu nadaljeval pot po lestvi. Šmar je ustrelil drugič. Ta strel pa je Živanoviča na mestu ubil.

d Zadnji čas je plamen uničil v Slov. krajini: Eno domačijo v Bogojini, dve hiši v Turnišču, v kobiljanskem gozdu veliko množino lesa, na Gornji Bistrici domačijo Hozjana Iva-

na in v Pertoči dve domačiji. Silen je bil zlasti zadnji požar. Ljudi se polastača groza in obup.

d Zupnijska pristava je pogorela v Kranju. Vanjo je udarila strela. — Tudi v Olševku je pogorelo par gospodarskih poslopij.

d Nezgoda sa nezgode. Ker mu je padel na tlak kamen, je bil pripeljan v bolnišnico Stražnik Tomaž, delavec iz Hrastrnika. — Pri padcu pod voz je dobil hude poškodbe hlapec Rostohar Ivan, služeč v Ljubljani. — Od neznanih fantov je dobil več hudih sunkov z nožem v prsa parketni pomočnik Mojžkar Fran z Bizovika. — Ko je tlačila seno na kozolecu, je padla na tla in si zlomila hrbtenico 52 letna poljska delavka Ivanka Stanjko iz Hotenje vasi pri Ponikvi. — Pri veselici požarne brambice si je zlomila nogo posestaica Julijana Bernikova iz Loč. — Na strmini so se splašili konji in ker se je voz prevrnil, je padel na tla gostilničar Franc Bračič iz Rogoznice. Smrtonovarne poškodbe. — Nogo si je zlomila desetletna Agata Mihorič iz Slamnjava pri Ljutomeru.

Novi grobovi

d V Ljubljani je umrl 82 letni g. Anton Šivic, okrajni tajnik v pokoj. — Istotam je preminul g. Matevž Škerjanc, trgovec in posestnik. — V Polju pri Škaručinu je odšel v večnost g. Jakob Jerala, posestnik in gostilničar.

V zavetišču sv. Jožefa v Ljubljani je umrla najstarejša ljubljanska mesarica ga. Marija Prezelj. — V ljubljanski bolnišnici je preminula ga. Ivana Zupanc, roj. Carl. — V Celju je odšla v večnost ga. Gertruda Koprivnik. — V Rogaški Slatini je zapustil solzno dolino g. Martin Hajnšek, dolgoletni uradnik zdravilišča. — V madjarski Budimpešti je zaspal v Gospodu prekmurski rojak dr. Franc Ošlag. — V Ljubljani so zapeli mrtvaški zvonovi g.

Karlu Potokarju, poslovodji knjigovoznice Učiteljske tiskarne. — V Ljubljani so položili k večnemu počitku višjega poštnega oskrbnika v pokoj g. Ignacija Ileršiča. — V Novi vasi pri Ptujju je izdihnil posestnik in gostilničar g. Franc Bračič. — V St. Juriju ob južni železnici so položili v grob g. Franca Gerzino. — V Ljubljani je na veke zatičnil trudni oči uslužbenec tobačne tovarne v p. g. Matija Golobič. — V Ljubljani je umrla trgovka ga. Marija Zajc. — Pri Sv. Urbanu pri Ptujju je preminula blaga žena ga. Marija Kramberger. — V Stari vasi pri Vidmu je odšel v večnost dipl. agr. g. Slavoj Novak. — V Bistri pri Borovnici je zapustil ta svet graščak g. Franc Galle. — V Šmihelu pri Novem mestu je umrla ga. Justina Pleško, roj. Znanc. — V Lescah je preminula trgovka ga. Marjeta Mlakar, roj. Korošec. — Na pokopališču pri Sv. Križu v Ljubljani so odnesli k večnemu počitku črkoslikarja g. Stankota Prosenca. — Istotam so položili v gomilo gdč. Milico Barič. — Večni mir in pokoj!

Razno

d Sprejemni pogoji za banovinsko kmetijsko šolo v Sv. Jurju ob juž. žel. Novo šolsko leto 1932/33 se začne 10. oktobra 1932 ter traja polnih 12 mesecev. 1. Sprejme se 30 do 35 prosilcev in sicer v prvi vrsti kmetijske sinove, za katere se predvideva, da ostanejo na kmetijah. 2. Prosilci morajo biti telesno in duševno zdravi, od 16 do 20 let stari ter se le izjemoma sprejme tudi starejše, ako se predvideva posebna marljivost in discipliniranost. 3. Prosilci morajo dovršiti vsaj 4 razrede ozir. oddelke osnovne šole z dobrim uspehom. 4. Mesečna oskrbovalnina znaša 400 Din. Potrebnejšim dovoljuje kr. banška uprava delne stipendije. Te dovoljujejo tudi sreski kmetijski odbori in posamezne podeželske posojil-

RAZNO

Pismo hrvatskega ujetnika iz boljševiškega raja. Kakšno je danes življenje v boljševiški Rusiji, nam dobro pojasnjuje pismo hrvatskega ujetnika, ki je bil med vojno ujet in se ni več vrnil v domovino. Pozabil je nekoliko hrvatskega jezika. Najbolj značilno v tem pismu je ono mesto, kjer navaja ujetnik cene za življenjske potrebine in dnevni zaslužek delavca. 400 gramov slanice stane 7—8 rubljev, delavec pa dnevno komaj zasluži 3—4 rublje. Ta del pisma se glasi takole: »Dragi moj kum, sprejmi srčen pozdrav od mene iz Rusije. Dragi moj kum, prosim te, piši mi, kako živiš in kaka draginja je pri vas. Tukaj je taka draginja, da ljudje sploh ne morejo živeti. Za denar ni mogoče kaj kupiti in ljudje gladujejo, ker je vse neznošno drago. Hleb kruha stane 10—15 rubljev, 1 l mleka pride na 87 čerovcev. Skornji stanejo 120 rubljev, čevlji 40 rubljev.« — Iz navedenega je razvidno, da mora ruski delavec garati za hleb kruha pet dni. Da si mo-

Sheehan:

30

MOJ NOVI KAPLAN

»Res jih ne poznam,« sem z žalostjo priznal. »In vi ste prepričani, da so vsi ti protestanti, anglikanci ali celo neverniki, katerih ne smete uporabljati?«

»Najbrže niso samo kopicili tvarine in brez vsakega namena pisali ogromne knjige.«

»In kaj naj mi delamo? Če so ti predmeti važni za naše izobraženstvo, kaj jim bomo dali v roke?«

Oba sva molčala. To da človeku misliti. Končno je vprašal oče Letheby:

»Kateri knjige pa uporabljajo na nemških oziroma angleških vseučiliščih?«

»Kaj nam to pomaga! Tam imajo o vsakem predmetu dovolj knjig. Omenil sem vam tudi že, da se laški duhovniki zelo trudijo za večjo izobrazbo. In v Franciji misli skoro vsak katoliški duhovnik, da je tudi on dolžan spisati kako knjigo.«

»Meni se je zdelo to, dokler nisem pričel občevati z Ormsbyjem, brez vsakega pomena. On mi je šele odprl oči. Mimogrede vam moram čestitati, oče Dan, na izrednem vtisu, ki ga je napravil nanj vaš nastop. Nekatero besedo so nanj zelo vplivale. Zelo ga je tudi pretresla misel, da je odvisen od molitve revežev in malih otrok. Kaj pravite, meni se zdi, da bo postal katoličan.«

»Bog daj!« sem rekel in vstal. »Toda zdi se mi, da bo najin načrt padel v vodo.«

»Kateri načrt? Ali mislite zopet na knjigo?«

»Da.«

»Tudi jaz se bojim. Vedno in vedno moram ugotoviti, da nimam časa. V nedeljo, torek, četrtek in petek porabim zvečer dve uri, da učim v cerkvi pevce, potem pridejo razna povabila, odgovarjati moram na pisma in sam ne vem, kje bi dobil čas, da bi se lotil kakega poštenega dela. Toda sedaj, ko ste me priporočili temu uredniku, se bom vendarle potrudil in si včasih pritrjal kako urico, ki jo bom porabil za študij in pisanje.«

»Malokatero neumnosti, katero sem kdaj v življenju zagrešil, se kesam, a nobene bolj kot te, da sem vaše pesmi poslal onemu uredniku mesto da bi jih vrgel v peč.«

»Kaj vendar govorite, oče Dan? Ali ne veste, da celo sveti oče dela pesmi in baje zelo lepe.«

»Bog mu odpusti!« sem nehote vzdihnil in se takoj kesal te neumne besede.

»Kaj pa vendar piše?«

»Najlepše latinske šestomere in elegije.«

»Sem si mislil, da bo kaj takega,« sem se takoj navdušil. Vedel sem, da bo sveti oče pisal samo o slogu božanskega mantuanskega pesnika.* Če boste v bodoče še pesnikovali, vam bom v bodoče odpustil. Poglobite se v klasike in vse bo v redu.«

Kot zadnji izmed rodu klasično vzgojene irske duhovščine sem bil vesel, da se morem sklicevati na tako ugledno osebo, kot je Leon XIII. In jo izpraševal, kaj ji je.

»Boste že sami videvali prečastiti,« je rekla potrta, uboga mati in si na skrivaj utrnila solzo. »Prosim vas samo to: ne kažite ji odkrito svojega začudenja in prestrašenosti, ker bi jo to zelo potrla.«

* Vergil je bil rojen v Mantui.

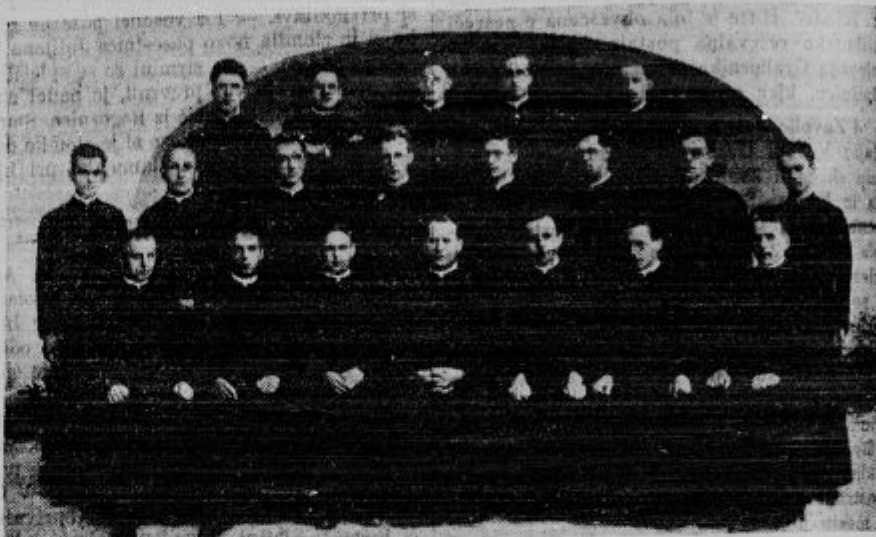
nice, zato naj se prosilci pravočasno obrnejo s prošnjo nate! 5. Prosilci naj predlagajo prošnje za sprejem v prvi vrsti potom sreskih kmetijskih referentov zato, da pridejo po možnosti prosilci iz vseh srezov, kakor tudi iz krajev, kjer ni absolventov. Sreski kmetijski referent tudi lažje predlaga pravilnejše prosilca za banovinsko podporo in podporo sreskega kmetijskega odbora. Gojenci, ki bi vstopili po dovršitvi šole v kako drugo službo, morajo tako banovini kot sreskim kmetijskim odborom povrniti prejete stipendije. 6. Lastnoročno spisano prošnjo je vložiti naravnost ali poton: sreskega načelstva najkasneje do konca meseca avgusta na upravo zavoda. V prošnji je treba navesti velikost posestva ter priložiti krstni list, domovnico, zadnje šolsko spričevalo, npravstveno spričevalo in obvezo staršev, da bodo krili stroške. Oni, ki prosijo za banovinsko ali drugo stipendijo, pa morajo priložiti tudi ubožno spričevalo oziroma premoženjski izkaz z uradno navedbo višine zemljiškega davka ter gospodarskega stanja staršev in obvezo staršev, da ostane sin doma. Zavod ima v prvi vrsti živinorejsko-poljedelski tip, zato je zlasti primeren za kmetijske sive iz živinorejskih krajev banovine. Vsa društva, zlasti učiteljstvo se naproša, da opozore primerne fante na ta razpis, posebno v krajih, kjer je še malo absolventov. O sprejemu se obvesti prosilci pismeno. — Uprava.

d Listneca uredništva. Struge: Dopis prejeli. Obvestili bomo dotičnega gospoda čim prej. — Polzela: Prepozno za to številko.

Letošnji novomašniki

V nedeljo dne 8. julija so prejeli red mašniškega posvečenja sledeči bogoslovci ljubljanske škofije: Iz 5. letnika bogoslovja Leopold Campa iz Velikih Poljan, Janez Kalan iz Škofje Loke, Boris Koman iz Radovljice, Ladislav Lampič z Jesenic, Janez Mramor iz Velikih Lašč, Pavel Slapar iz Tržiča, Anton Smolčič iz Mirne peči, Franc Starman iz Škofje Loke; iz 4. letnika bogoslovja: Jožef Cvelbar iz St. Jerneja, Franc Campa iz Sodražice, Franc Fortuna iz Kranja, Jožef Gregorič iz Fare pri Ko-

ševju, Janez Preželj iz Srednje vasi v Bohinju, Ignacij Škoda iz Cateža pri Zaplazi, Ignacij Strancar iz Planine pri Vipavi, Jožef Vovk iz Police, Ludvik Zajec iz St. Vid pri Stični. Iz senjske škofije: Karel Štimac in Tomo Tomljanovič. Redovniki: cistercijan fr. Kolumban Oberstar; frančiškani: Tomaž Hogge, Klemen Šmid; Krizolog Zajec; lazaristi: Franc Jereb in Alojzij Rupar; salezijanci: Franc Horvat, Jožef Leparik, Jožef Patuč in Franc Skuhala.

Zgoraj od leve na desno: Lampič, Tomljanovič, Campa France, Slapar, Smolčič. — Srednja vrsta od leve na desno: Strancar, Gregorič, Preželj, Cvelbar, Mramor, Koman, Škoda, Vovk. — Spredaj od leve na desno: Zajec Ludovik, Fortuna, Campa Leopold, spiritual dr. Potočnik, Štimac, Kalan in Starman.

Tone: »Ali veš, kako lahko postaneš star?«

Tine: »To se razume, z leti.«

Tone: »Ne, poslušaj. Če kupiš pri mesarju Froncu kilo mesa in ga daš kuhati, boš prej star postal, preden bo to meso mehko.«

Stopil sem v malo sobico in premišljeval, kaj bi rekel dekletu, da bi ustregel materini želji. Toda, ko sem jo zagledal, sem ves prestrašen odskočil in se nisem mogel premagati, da ne bi na ves glas zaklical: »Dobri Bog! Kaj se ti je vendar zgodilo, ubogi otrok.«

Mrak se je že vlegel po vasi, ko sem zapustil njegovo govorilnico in odšel na svoj večerni izprehod po vasi. Izven vasi je v mali kočici, katere kvadratna okna so bila vedno skrita za zelenimi spenjalkami, stanovala Eliza Moylan, nadomestna učiteljica v naši mali župnijski šoli. Zelo rad sem jo imel. Ko je bila stara komaj sedem let, sem našel v njej dolgo iskani ideal. To se je zgodilo pred leti, ko še nisem za vedno odločil svojega peresa, ampak mislil, da ni večjega veselja kot vzeti v roko polo pisalnega papirja in napisati kako novo delo. V tistih letih sem hotel spisati neko delo o življenju blažene Device. Prav takrat sem izredno častil Brezmadežno kot mlado devico v templju in zarobenko v nazareški hišici, ki jo pozdravlja angel in ji sporoča božji pozdrav. Kleče in iz polnega srca sem vedno zmolil njen odgovor na Elizabetin pozdrav: »Magnificat — Moja duša povelečuje Gospoda« in moje misli so se neprestano mudile pri mali prerokinji iz Nazareta in njeni začudenji teti. Že dolgo sem se trudil, da bi našel obraz, kakršnega je najbrže imela mala deklica Marija, ko je vstopila med Gospodove služabnice, gledal sem slike, opazoval obraze svojih šolarjev, a nobena stvar me ni zadovoljila. Končno je prišla nekoč k meni mala Eliza in ko sem gledal v njen lepi, okrogli obraz, tihe, proseče oči, in nakodrane lase, se mi je pojavila misel: »Taka je morala biti Marija, ko se je posvetila Bogu!« Zelo sem bil vesel zaradi tega odkritja. Ko sem gledal tega malega preprostega otroka, ki se ni prav nič zavedal svoje

lepote, ki je bila samo zunanji odraz čiste duše, je iz mojega srca priklopela pesem. In kadar sem mislil na Marijo, sem neprestano gledal pred seboj njen obraz. Toda dete je raslo po telesu in zgubljalo lepoto, vsaj ono, ki izraža čisto in ponižno srce, ki se skriva za lepim obrazom. Eliza je postala vaška krasotica in ona se je tega tudi zavedala. Vsi so ji tako govorili. Njena največja občudovalka pa je bila mlada šivilja, katere preprosto življenje je bilo mešanica suboparne revščine in visoko leteče, sanjave romantike. Navdušeno je prebirala romane in hitela zatrjevati Elizi, da »ima postavo in obraz kot kak anđel, da so njene oči žametasto modre in privlačijo ljudi kot začarano jezero; da so te oči zvezde njene blesteče lepote; da ima barvo kreolke, samo bolj zdravo kot največje plemenitašnje v Angliji in podobne stvari, ki jih dobite v romanih na kupe — sami najhujši sovražniki ponižnosti in nedolžnosti. In Eliza je postala ponosna in ošabna, in njena prevzetnost je dosegla svoj višek tisti večer, ko so priredili koncert, ko je ona prvič svoje lepe črne lase zvila v klopčič in jih naravnala v obliko, ki se ji je zdela najlepša. Sicer pa je bila dobro, pošteno dekle in pri svojem šolskem delu izredno marljiva.

Sicer sem jo že ponovno pogrešil, vendar sem na to kmalu pozabil. Danes pa je prišla k meni voditeljica šole zaradi učiteljske plače in pri slovesu sem izvedel, da je Eliza že dolgo v postelji. Sklenil sem, da se najprej oglasim pri očetu Lethebyju in pogledam potem še k njej — nepripravljen na strašni prizor, ki se mi je nudil — eden izmed mnogih stranskih prizorov v strašni drami življenja, katere pa Bog nepričakovano postavi v ospredje. Hoče nas opomniti, naj ne pozabimo, da je ta mali svet le postajica in da so vsi ljudje, ki bodo še živeli, gledalci teh prizorov. Gospa Moylan

re kupiti 400 gramov stanine. mora delati dva dni a za nabavo škornjev je potrebno delo 1 mesec. In kje pa sta obleka in druga prehrana!

Ce je vse to res. Neli časniški poročevalec iz je pred kratkim vrnil v potovanja po Francoski Guineji, ki leži na severovzhodnem obrežju južne Amerike. Tamkaj je obiskal tudi mesto St. Laurent, kamor pošilja Francija svoje zločince kakor pa ta poročevalec pripoveduje, je ta naselbina kaznjencev bolj podobna letovišču, kakor kaznilnici. V svoji koloniji živijo namreč popolnoma običajno življenje prostega človeka in edino nad čemer se pritožujejo je enoličnost, ki jo prouzroča življenje v vročih krajih. Dovoljuje se jim celo prirediti najpomembnejše francoske dramske predstave in večkrat imajo tudi koncerte ob večerih. Kaznilniško mesto je nekorekčno popolnoma v upravi kaznjencev sami. Nekateri vozijo vlakne in cestne vozčke, pomejajo ceste, razkladajo blago z došlih ladij itd., in sicer vse brez kakega nadzorstva. Drugi so zopet kuharji in točaj; po privlačnih hišah, dočim so

PO DOMOVINI

Smrtna kosa.

(Sp. Duplje pri Tržiču.)

Zalotno so peli zvonovi dvakrat pri nas zadnja dva meseca. Prvič so spremijali na zadnji poti hčer, drugič pa mater. — »Saj se ne bojim umreti,« je rekla, ko je veliko trpela v bolezni. Dobra mati je bila svojim otrokom, pa tudi za druge je skrbel, kot bi bili njeni lastni otroci. Režeži, katere je zelo podpirala, so se je tudi spominjali. Prav mnogo ljudi se je udeležilo njenega pogreba. Saj je znana Boltarjeva hiša daleč naokoli. Za hčerko je kmalu prišla na vrsto njena priletna mati. — Več let priklenjena na bolniško postelj ni mogla alkamora. Hude bolečine je čutila posebno v zadnji bolezni, pa ni tožila. »Le pojdite,« je bodrila večkrat sina in hčere, ko so hodili prepletav v cerkev, saj je to vse Bogu v čast, drugo delo se bo že izvršilo. Tako je tudi zdaj Hišarjeva mati prejela od Boga plačilo za vsa dobra dela krščanskega smiljenja.

Nova meščanska šola.

(Škofja Loka.)

Letos 1. septembra prične s poukom nova državna meščanska šola v Škofji Loki. Šola bo imela kmetijsko-obrtni značaj, ker je namenjena v prvi vrsti višji naobrazbi mestnega in okoliškega prebivalstva, t. j. obrtnikom in kmetom. Vedno bolj prodira tudi med našim preprostim ljudstvom prepričanje, da je treba kmetu in obrtniku znati več, kakor more nuditi narodna šola, ako hoče narod uspešno tekmovali s tujino. Pa ne samo znanja in dobre strokovne naobrazbe, tudi srčne zadržbe potrebuje naša kmetiška, obrtna in trgovska mladina v večji meri, kot je je bila deležna doslej. To velja v prvi vrsti za naš moški narostaj. Saj je tujec in gost, ki potuje skozi Škofjo Loko in uživa naravne krasote njene okolice, opaža, da na splošno prednjači ženski življenjski tega kraja, ne le, kar se tiče umnega gospodinjstva, ampak tudi z ozirom na srčno kulturo. Zakaj? Ker se pozna vpliv dekliške meščanske šole, ki jo že desetletja vodijo sestre Uršulinke. Ali naj lažja vzgoja srca naših mladeničev in mož in vesolja do kmetijskega dela, obrti in trgovine še

dalje znostaja za vzgojo naših deklet in žen? Nikakor! To so uvideli tudi škofjelohka mestna in okoliške občine, ki so zgradile krasno, veličastno šolsko poslopje, namenjeno osnovni in drž. meščanski šoli. Po zakonu o mešč. šolah iz leta 1932 ima meščanska šola veljavo nižje srednje šole. Absolventi, ki bi ne imeli izgleda na samostojnost na kmetiji ali v obrti, lahko nadaljujejo šolanje na vseh srednjih strokovnih šolah, odkoder so jim po maturi odprta vrata na višje strokovne šole v tu- ali inozemstvu. Vpisovanje v 1. razred drž. meščanske šole v Škofji Loki bo 10. t. m. po sveti maši, od 11. do 17 t. m. pa vsak dan od 9 do 11 v pisarni upravitelja mešč. šole v novem poslopju.

Koncert.

(Sneberje-Zadobrova.)

Pri nas se bo vršil dne 31. julija ob 16 popoldne pri tov. Avliču okrožni koncert Pevske zveze. Za program so izbrane najlepše pesmi naših skladateljev. Skupen nastop zborov se bo izvajal pod vodstvom zveznega pevovodje prof. M. Bajuka. Zanimivo je to, da bo vsak zbor tudi zase nastopil in s tem pokazal, kako visoko je tudi že na deželi pevska umetnost. Zato pohitimo ta dan vsi prijatelji peja tja v prijazno vas Sneberje, ki je pičlo urico pehoda iz Ljubljane. S Pečnikarjevim autobusom pa imate tudi vsako uro ugodno zvezo.

Znak današnje dobe.

(Dole pri Litiji.)

V Doleh pri Litiji se je t. dni odigral dogodek, ki daje posebno obeležje današnjemu stanju mladine. Mlad zakonski par, ki se je šele letos združil in ki je v ponos starejšim pokazal največje veselje za delo na posestvu, katerega je tast prepisal na zeta, ta zakonski par je zadel težka usoda. Kruta roka je posegla po mladem življenju komaj 25 let starega moža ter ga iztrgala staršem in sorodnikom iz njihove srede. Umril je zastrupljen, kar je ugotovila sodna komisija, ki je bila tu dne 28. junija. V vestnem izvrševanju svojih verskih dolžnosti je mladi Ignac odšel v nedeljo, 26. junija k sv. maši, in ni slutil, da je to njegova zadnja

pot. Čim je prišel na Dole, je padel na poti ter prišel mimoidočim tožiti, da mu je slabo. Ker je bil še pri zavesti, so ga spravili na Dole v najbližnji skedenj. Na pomoč poklicani vojaški zdravnik, ki se mudi v bližini pri gradnji banovinske ceste, je ugotovil zastrupljenje. Pomagale niso niti injekcije. Ob pol deveti uri je revež umrl pri polni zavesti, previden s sv. zakramenti za umirajoče. Pred smrtjo je še izjavil, da mu je dala žena pred odhodom v cerkev šilce žganja, ki je imelo nekako čuden okus. Ker se ga je branil, mu je določila še sladkorja. Pravi vzrok smrti bo pač ugotovila natančna preiskava, ki je v teku.

Pežari.

(Trebelno.)

V kratkem času smo imeli 8 manjše požare v občini. Antonu Perkotu je pogorela hiša, ki jo je pred nedavnim kupil. Sere Tereziji v Gor. Zabukovju je pogorela hiša. Grlici Francu v Bitnji vasi je tudi pogorela hiša. Vsi so bili več ali manj zavarovani. Vzrokov teh požarov ne poznamo. V enem slučaju, pri Antonu Perkotu se meni, da je užgala strela.

To in ono.

(Sv. Trojica.)

Vrbanovo mater iz Zaloga pod Sv. Trojico smo spremili k zadnjemu počitku. Za njo žalujeta doma hčeri, sinovi pa v Ameriki. Bila je pobožna žena ter vesele narave.

Zbor cerkvenih pevcev iz Doba je preteklo nedeljo napravil izlet k nam. Bila je prav pestra družba. Ogledali so si cerkev, preizkusili orgle in zapeli več lepih pesmi. So izvrstno izveščani. Za oddih so si še ogledali lepo povsako dolino od »Tovorovega gradu« ozir. od njega razvalin. Potem pa so se veselo pevajoči vrnili domov.

Nova maša.

(Zaplaz.)

V nedeljo 17. t. m. bo na naši lepi dolenski božji poti na Zaplazu lepa slovesnost, nova maša s. g. Ignacija Škoda, cerkvenikovega sina, čigar brat g. Jožef jo je imel tudi na Zaplazu 12. maja 1. 1918. Res nenavadna slavnost v božjepolni cerkvi, ki bo privabila ta dan na naš prijazni Zaplaz gotovo tudi obilo Marijinih častilcev in romarjev. Ta dan se bo dobivala na Zaplazu tudi zanimiva knjižica, ki jo je spisal g. Ivan Šašelji, župnik v p. z naslovom: »Marijina božja pot Zaplaz na Dolenj-

Obrnil sem se k materi.

»To je strašno! Kaj se je vendar zgodilo?«

»Res je hudo, prečastiti! Toda: zgodil se božja volja.«

»Toda, kaj se je vendar zgodilo?« sem zopet vprašal.

Pomislil sem: morda bo ubogemu dekletu lažje, če mi pove sama in rekel sem:

»Morda mi boš sama povedala, Eliza. Saj mi ne boš prikrivala.«

Ponižno in vdano mi je pripovedovala stvari, ki so mi silile solze v oči.

Ono popoldne pred novembarskim koncertom je bila Eliza kot vsa druga dekleta zelo zaposlena s pripravami za večer. Pregledovala je: Mesečnik gospodične in podobne časopise in ves dan je preiščevala, kako si bo uredila obleko. Ko je že skoraj napravljena stala pred ogledalom, je zaslišala pri vratih tiho tipanje kot da poskuša kdo stopiti neopažen v kuhinjo. Jezna, ker jo motijo tuje pri tako važnem opravilu, je šla iz sobe in skozi ključavnico vežnih vrat opazila strašen obraz. Bila je uboga žena, katere obraz je razjedla strašna bolezen — rak. Nos in zgornja ustnica sta ji skoraj popolnoma izginili in oči so bile kot da žare v mrtvaški lobanji. Prosila je miloščine. Toda Eliza, katero je prevzela njena lepota, je jezna, ker jo je premotila pred zrcalom, sklenila roke in ji pogroljivo zaklajala:

»Res, kakšna lepota ste vi. Tega dosedaj nisem opazila.«

»Tako lepa ravno nisem kot ti, draga moja!« je rekla beračica. »Toda nekoč sem bila. In tudi zato bo še prišla kazen! Kdor zančuje drugega, mora biti kaznovan!«

Po teh besedah je tujka izginila.

kateri celo uradniki. Kazniško naselbino ima v upravi guverner Döge, ki se je izrazil, da e je opustila prvotna misel, namreč, da je trdo delo najboljšo zdravilo za zločince. Zdej je mnenja, da zločinci potrebujejo v prvi vrsti zdravilne in ne kazni. V prvi vrsti, da se mora rešiti vprašanje, zakaj ljudje zaidejo na napačno pot, in v tej smeri se jih mora nato tudi zdraviti. Izvrstno je poskrbljeno tudi za bolnike. Postavljene so moderno opremljene bolnišnice, v katerih se daje izbrana hrana in so vsa zdravila na razpolago.

Špinača proti izpadanju las. Vitamin G, ki je v posebno izdatni množini v špinaci, zelju in drugi zelenjavi pa tudi v mleku, je po najnovejših doznanih izredno važen čimtelj v gospodarstvu slovečnega telesa. Če ga primanjkuje, peša rast, clovek se jame nenormalno naglo starati. Zato je treba vedno pravočasno poskrbeti za nadomestek s pravilno hrano. Pomanjkanje vitamina G in s tem zvezano staranje organizma se pa predvsem opazi tudi po naglem izpadanju las.

je bila dobra, poštena irska mamica, ki je že prebredla viharje in težave življenja in se brez strahu približevala meji med življenjem in smrtjo. Imela je izrazito irski obraz, katerega srečate pri nas povsod. Izražal je vdancost in potrpežljivost, kateri je oporekala nagačiva mladost, in prav ti dve potezi sta si osvojili srce tako ostrega, a obenem prijaznega opazovalca, kakor je bil ravno Newman.* Njena upala lica so bila rahlo nagrbana, tudi čelo, pokrito z lepo, snažno, belo čepico, kakršno nosijo naše irske matere, ni bilo več gladko. Ko sem vstopil, je pogledala name z očmi, ki so izražale rahel očitek, vendar pa je to takoj pozabila in me pozdravila s spoštovanjem in ljubeznivostjo, ki irske duhovnike tolikokrat spravi v negotovost in jim poženetka kri v obraz. Spregovorila sva nekaj običajnih besed in vprašal sem po Elizi.

»Moj ubogi otrok je bil bolan, prečastiti. Zelo nas je potrla, da niste nikdar vprašali po njej.«

Povedal sem ji, da nisem vedel za njeno bolezen. Ljubeznivo se mi je nasmehnila in si obrisala solze na upalih licih. Moja uboga Marija, moja mala deklica, o katere lepoti sem sanjal kot o rajju, se je popolnoma spremenila. Samo velike, svetle oči so še ostale. Njena lepa lica so bila ena sama rana, bujni lasje so ji izpadli; dekle, katerega obraz in postava sta prevzeli vsakega, da se je ozri za njo, je bila sedaj razpadajoča mumija, obdana s strašnimi ranami. Imel sem še toliko prisotnosti duha, da sem ji stisnil njeno malo, tenko ročico, katero je hitro umaknila. Močala je. Obraz je preveč jasno izražal njeno strašno trpljenje, vse besede bi bile odveč.

»Ubogi otrok! Ubogi otrok!« je bilo vse, kar sem mogel spregovoriti.

* J. H. Newman, anglikanski duhovnik, ki pa je prestopal h katolicizmu in postal voditelj angleških katolčanov.

skema, v kateri bo popisana zgodovina zaplaške božje poti in cerkve. Imela bo tudi tri lepe slike sedanje cerkve, med zidanjem nove cerkve in sliki nekdanjega biseromašnika in župnika v p. † g. Ignacija Kuharja, ki je že 20 let vneto izpovedoval zaplaške romarje in bil znan po vsem Dolenjskem kot neumoren in izvrsten izpovednik. Knjižica bo stala 3 Din. Obenem se bo prodajala tudi še nova lepa razglednica zaplaške cerkve, ki bo stala 1 Din. Ves dobiček od prodanih knjižic in razglednic se bo porabil za nove zaplaške zvonove, katere ta lepa romarska cerkev tako pogreša.

Dan katoliških mož in fantov.

(Tri Fare v Bell Krajini.)

Kot že napovedano se vrši ta dan dne 17. julija pri Treh Farah, kjer se bo ta dan zbrala velika množica mož in fantov od blizu in od daleč. Vedno so taki shodi imeli velik pomen za poživljanje in poglobljanje verske zavesti in prav današnji čas na vsi moč kliče po verski obnovi, zakaj le vera, globoka in živa, je bila v vseh časih trpljenja in bede največja opora, tolažba in pomoč omahujočim in prav to more dati narodu tudi v sedanjem času pomanjkanja stiske. Govorili bodo na tem shodu priznani govorniki iz Ljubljane, zato pridite v čim največjem številu. Prilika je lepa, da kaj dobrega čujete, nitiče naj je ne zamudi, da mu ne bo pozneje žal. Zato le pohitite na božjo pot k Trem Farah. Oddaljeni lahko pridejo z opoldanskim vlakom in odidejo z vlakom ob štirih popoldne.

Dve lepi slovesnosti.

(Konjice.)

Dvoje izrednih slovesnosti smo doživeli pretekli teden, mimo katerih tudi v »Domoljubu« ne smemo. Prva je bila na praznik sv. Petra in Pavla na Brinjevi gori, ob priliki blagoslovitve nove cerkvene hiše, ki bo služila za vse vrste tečajev in drugih prireditiv. To bo naš štajerski sv. Jošt. Da naše ljudstvo zna ceniti te vrste naprave, občanem pa pokaže hvaležnost in udanost svojim dušnim pastirjem, ki se ne ustrašijo nobenega napora v dobrobit svojih ovčic, je z navdušenjem od vseh strani prihitelo k Materi na Brinjevo goro v tako ogromnem številu, da kaj tacega ni videla še nikdar ta priljubljena božja pot. — Druga svečanost še lepša od prve, sv. birmo, smo pa praznovali doma in sicer v nedeljo, 3. julija. Nadvse prisrčen in slovesen je bil že sam sprejem prevz. knezoškofa Karlina v soboto popoldne. Vse, kar se šteje za zveste sinove in hčere sv. Cerkve je bilo zbrano, da pozdravi in vidi svojega nadpastirja. Pokanje topičev, godba Kat. izobr. društva, vse to je še bolj užgalo v vseh prisotnih praznično razpoloženje in navdušenje. — Novega g. kaplana smo dobili a 1. julijem v osebi č. g. Jakoba Vraberja. Njegovo prizadevanje za čast božjo naj Gospod obilo blagoslovlja!

Nova maša.

(Veržej pri Ljutomeru.)

Dolgo smo pričakovali, da ljubi Bog podeli tudi naši drugi župniji novomašnika. Letos nas je oslišal. V nedeljo 17. julija bo daroval svojo prvo daritev v tukašnji župni cerkvi rojak starodavnega Veržeškega trga, čast. gospod Anton Hanželič iz Družbe Salezijancev. Veliko je zanimanje med ljudstvom za to slovesnost, ker je to prva nova maša v Veržeju. Novomašni govor bo imel v nedeljo ob pol 10. pred. gosp. ravnatelj Marijanišča.

Naznanila

n V dekliskem zavodu »Mladik« v Ptuj pod vodstvom šolskih sester se prične s prvim septembrom štirimesečni jesenski gospodinjski tečaj, ki bo trajal od 1. septembra do 31. decembra t. l.

n Tri modrosti starega Wang. Kitajska igra v slikah. Izdala in založila misijonska tiskarna Domžale-Groblje. Cena 8 Din. Priporočamo!

Kucee je bil vedno navihani. Nekoč je prišel v mestu v gostilno ter vprašal natakarja, če tu lahko za svoj denar večerja. »Kolikor hočete,« mu je odvrnil natakar. Kucee si je naročil pečenko s salato in pol litra vina, tako da je račun znašal 18 dinarjev. Pomotil pa je natakarju samo dva dinarja.

»Kaj hočete s tem, račun znese 18 dinarjev.« »Kaj, mar mi niste rekli, da za svoj denar lahko jem kolikor hočem, no, in jaz imam svojega denarja samo dva dinarja.«

Proslava 50 letnice gasilnega društva v Begunjah pri Lescah.

Francoska podmornica »Prométhée«, hladni grob 61 Francozov.

Radio

Program Radio Ljubljane od 14. do 21. julija.

Vaak delavnik: 12.15 Plošče — 12.45 Dnevne vesti — 13.00 Čas, poročila, plošče — 18.00 Salonski kvintet — 22.00 Čas, poročila. — Četrtek, 14. jul.: 19.00 Slike iz narave — 19.30 Nasveti za potovanje — 20.00 Pod Tatrami — 20.30 Proslava franc. praznika (iz Belgrada) — 21.30 Prenos pesne glasbe z Bleda. — Petek, 15. jul.: 19.00 Postanek in razvoj kinematografa — 19.30 Gospodinj-ski ura — 20.00 Od Bratislave do Belgrada — 20.30 Prenos iz Belgrada. — Sobota, 16. jul.: 19.00 Gimnastične vaje — 19.30 Nekaj za starše — 20.00 Samospevi g. Antona Dermote — 20.30 Samospevi gdé. Jelke Igljeve — 21.00 Salonski kvintet — Nedelja, 17. julija: 9.30 Prenos cerkvene glasbe — 10.00 Versko predavanje — 10.30 Zabavni kotichek

11.00 Salonski kvintet — 12.00 Čas, poročila, plošče 15.00 »Nebesa na zemlji« — igra. — 16.30 Plošče 17.00 Salonski kvintet — 20.00 Operetna ura: gdé. Majdič, g. Banovec — 21.15 Prenos pesne glasbe z Bleda — 22.15 Čas, poročila, plošče. — Ponedeljek, 18. jul.: 19.00 Vladimir Iljič Lenin — 19.30 Pota železnih rud — 20.00 Klavir in harmonij — 20.45 Slovenski vokalni kvintet — 21.30 Salonski kvintet. — Torek, 19. jul.: 18.00 Otroška ura — 18.30 Salonski kvintet — 19.30 Umljivi dokazi za evangeljsko istinitost Boga — 20.00 Esperantska ura — 20.30 Prenos iz Zagreba. — Sreda, 20. jul.: Nasveti za domači vrt — 19.30 Literarna ura — 20.00 Samospevi g. Mirka Puglje — 20.45 Salonski kvintet.

»Smešao, da se zaradi te peščice priljage tako potli. Saj mi jemlješ vse veselje za potovanje.«

Prvi: »Sto načinov je, s katerimi se da zasluziti denar; vendar je samo en način, ki je pošten.«
Drugi: »In kakšen je ta?«
Prvi: »Saj sem vedel, da ga ne poznaš.«

Lea Fatur:

Ko je praznila kuga hiše

Crna in strašna je hodila l. 1835. kuga po sirijski Kairi. Zdrav se je ločil zvečer prijatelj od prijatelja, zjutraj so ga našli črnega in mrtvega. Izrael, angel smrti, je klical kar cele rodbine. Vsakdo v mestu je čakal, kdaj pride vrsta nanj. Bogati trgovec Hanaf se je izogibal okuženih ulic in hiš in upal, da pojde kuga mimo njegove hiše. Hanaf je sanjal, da so našli iz njegove hiše enajst mrtvih. Spoznal je po teh sanjah, da bo umrl on in z njim cela rodbina. Takoj ko vstane, pokliče Hanaf svoje sorodnike in prijatelje, jim razloži svoje sanje in vpraša za svet. Prijatelji mu rečejo: »Kaj hočeš?« Hvali Boga, ki ti je poslal opomin in pripravi se na smrt!

Res oboli še isti dan Hanafova najmlajša hčerka in umrje. Potem so šli po vrsti vsi otroci, za njimi žena. Ostal je še enajsti, sam Hanaf. Zalosten pokliče svoje sosede in jim naroči: »Ne vidite zjutraj pri meni odprtih vrat, vlomite v hišo. V skrinji za vratmi je mrtvaška rjuha. Preoblecite in umijte me, da stopim spodobno pred sodbo. Bog vam pomane.«

Sosedje obljubijo, da bodo vse naredili po starih navadah in predpisih. Hanaf se poslovi od njih, zapre po solnčnem zahodu hišo, se vleže, čaka smrti in premišljuje, kako se bo opravičeval pred večnim sodnikom.

Strašne so bile ure čakanja. Vsi grehi, ki jih je storil v svojem življenju, so mu stopili živo pred oči... Naposled se zagiblje nekaj pred spalnico, pride skozi vrata in gre proti postelji... Hanaf se v strahu dvigne: »Kdo si?« — »Molči!« ga pokara slovesen glas, »Izrael sem, angel smrti.«

Kakor glas sodnika gre Hanafu do kosti. Skrije se pod odejo, se trese in čaka, kdaj ga prime mrzla roka in odvede. A zdelo se je, da se angelu nič ne mudi. Saril je nekaj po spalnici in odšel iz spalnice, najbrž se po kakega soseda. — Hanaf se trese in čaka, čaka in se trese. Ne ve, koliko časa, — ko ga vzdrami iz strahu glas sosedov, ki ga objokujejo in priporočajo njegovo dušo Bogu. Hanaf vrže odejo raz sebe in vpraša: »Kam je šel angel smrti? Zakaj me ne vzame?«

»Živ je, živi!« se čudijo sosede, poslušajo njegovo pripovedovanje in vprašujejo: »Pa zakaj nisi zaklenil vrat? Kdo je mrlič, ki leži v hiši?«

»Mrlič v hiši?« Hanaf, pomisli, poskoči: »Enajsti, ki ga ponesejo iz hiše! Živel bom — angel smrti je odvedel drugega.«

Izkazalo se je, da je vlomil tat v hišo, si nabral blaga in hotel oditi, pa ga je dohitela pri vratih kuga.

Biser

Zivel je nekoč bogat trgovec, ki je prinesel s seboj z nekega potovanja tako velik biser, da še noben človek tako velikega ni videl. Komaj ga je bilo mogoče objeti z eno roko in lepši je bil kakor mehurčki iz mila, ki jih nabijujejo mali otroci. Vsakdo je hotel videti to redkost, ki jo je bil trgovec shranil v stekleno omarico, da je bilo ta biser videti na rdeče-barunasti podlagi kakor zvezda, ki je padla z neba.

Zdaj je moral pa trgovec nekega dne spet odpotovati v tujino in hudo mu je bilo, pustiti biser doma. Vedel je namreč, da so mu mogočnjaki v deželi nevoščljivi tega bisera, in zgo-

diti bi se znalo, da bi se ga kdo s silo polastil med tem, ko bo on z doma. Izročil je torej biser svojemu najboljšemu prijatelju in ga prosil, naj pazi nanj kakor na najdragocenejšo blago. Prijatelj je je pomiril: »Idi brez skrbi svojim potem, jaz bom pazil na biser kakor na punčico v svojem očesu.« In je šel prijatelj ter zakopal biser v kotu svojega vrta.

Zvedel je pa kralj tega dežele od nekega nezvestega služabnika teste prijatelja, da zdaj ta hrani tisti biser trgovcev. Poklical je kralj moža k sebi in mu rekel: »Jaz vem, da imaš ti zdaj trgovcev biser, ki je meni noč in dan na misli, odkar sem ga videl. Daj mi biser, jaz te bogato poplačam. Prijatelju boš pa rekel, da ti je biser ponoči ukradel tat.« Prijatelj je odgovoril: »Predragocen mi je biser. Pusti mi ga, o kralj, le še osem dni in jaz ti bom dal za to polovico svojega premoženja.« Kralj je bil zadovoljen in prijatelj mu je poslal na belem konju vrečo cekinov.

Čez teden dni ga je kralj spet poklical. »Izgovorjeni rok je minil. Daj mi biser ali pa si ga s silo vzamem!« Prijatelj je odgovoril: »Le še osem dni mi pusti biser, o kralj. In jaz ti dam za to drugo polovico svoje lastnine.« Kralj je bil zadovoljen in prijatelj je prodal vse svoje posestvo ter poslal denar kralju v grad. Tako je obubožal, da je bil kakor berač na cesti.

In čez osem dni je bil spet poklican pred kralja. »Kje imaš bisere?« ga je vprašal kralj. »Ne bom več dalje čakal!« — »O, kralj, hčer imam doma, lepšo kakor vse princezine naše dežele. To ti dam, ako mi pustiš biser še en teden.« Kralj si je vzel ljubko deklico v poroštvo in je videl, da je res najlepša v njegovem kraljestvu. Zaprl jo je v grajski stolp in čakal daljnih osem dni na biser.

Ko je spet minilo osem dni, se je oglašil prijatelj pri kralju in rekel: »Biser mi je dražji ko moje življenje. Pusti mi ga še osem dni in potem stori z mano, kar hočeš.« —

Mali oglasnik

Vsaka drobna vrtica ali nje proster velja za enkrat Din 5. Naročniki »Domoljuba« plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebnosti ali prodajajo svoje pridelke ali iščejo poslov oziroma obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe.

Kravo s teletom,

lepo, težko in mlado proda Jenko, Medvode.

Prodaja

po nizki ceni dobro ohranjen benzin motor s 6 K. S. ter velika žitna mlatnica z dvojnimi žiženjem. — Cena po dogovoru. Poizve se pri Kmetijskem društvu v Trbojah, p. Smednik.

Posojila daje brez-obrestno

za odkup dolga in nakup nepremičnin: »Zadruga«, Ljubljana, poštni predal 307. — Iščemo poverjenike.

Rešite se dolgov

postavite si lasten dom z brezobrestnim posojilom »Stavbne hranilnice in posojilnice«, Ljubljana, Miklošičeva cesta 15 d.

Rože v stroj

vse vrste na podplate, notranjke, črno in rujava gornje usnje, blank, kosmato podlogo i. t. d. sprejema J. Lavrič, usnarja, št. Vid pri Stični. Surove kože pošljite na postajo Stična.

Še danes

čevlje od Jerneja Jeraj, Zapoje pošta Smednik ali pa pridite osebno penje.

Pekovski vajenec

se sprejme z vso oskrbo pri Hinko Šašel, Mokronog.

Mlatilnice, kostilnice

»Deering« čistilnice, slamoreznilce, goplje, trijerje in druge poljedelske stroje kupite zelo ugodno pri tvrdki Fr. Stupica, železnina, Ljubljana, Gosposvetska cesta 1.

»Dobro!« je rekel kralj. »Ako mi bisera ne prineseš v osmih dneh, zgubiš življenje.«

Čez tri dni se je pa vrnil trgovec s svoje poti. Zvesti prijatelj mu je takoj izročil biser in rekel: »Dobro, da si se še pravočasno vrnil, kajti dlje bi ne bil mogel hraniti tvojega bisera.« Srečni trgovec je odgovoril: »Vedel sem, dragi prijatelj, da mi boš zvesto čuval biser. Tisočera ti hvala!« Ves vesel je bil prijateljeve vdanosti; o kraljevi zahtevi mu pa prijatelj ni nič povedal.

Ko je spet minilo osem dni, je šel prijatelj h kralju in je rekel: »Lastnik bisera se je vrnil in jaz sem mu biser izročil, kakor sem obljubil. Tebe, o kralj, sem pa od tedna do tedna ne zadrževal, da sem mogel biser ohraniti. Zdaj pa pokličite rablja!«

Toda kralj je rekel: »Ali mar misliš, da nisem že izpočetka pregledal tvoje namere? Hotel sem te le preizkusiti, če si nepodkupljiv. Preizkušnja si dobro prestal. Prosim te zdaj, bodi moj prvi minister in moj zvesti prijatelj. Svojo hčer pa mi daj za soprogo! Tako si bom pridobil dva bisera, ... in bosta dražja kakor oni, ki ga nisem mogel doseči.«

Poziv vojnim invalidom, vdovam in sirotam. Z invalidskim zakonom iz leta 1929 je zgubilo večje število vojnih invalidov, vdov in sirot svoje pravice, pridobljene z invalidskim zakonom iz leta 1925. Udruženje vojnih invalidov središnji odbor v Belgradu je podvel akcijo za priznanje invalidskih pravic vsem, ki so bili z zakonom iz leta 1929 reducirani. Radi tega pozivamo vse prizadete vojne invalide, vdove in sirote iz Ljubljane in okolice, ki so zgubili svoje pravice s tem zakonom, da se javijo v pisarni krajevnega odbora, Sv. Petra vojašnica, soba št. 3 v Ljubljani, med uradnimi urami od 9—13, najkasneje do 20. t. m. V interesu vseh prizadetih je, da se sigurno javijo, kajti upoštevalo se bo le priglašene. — Krajevni odbor U. V. I. v Ljubljani

Česa ne smemo

ako hočemo, da se dobro počutimo!

Ne smemo uživati slabo prekuhanih jedi, ne smemo požirati slabo zgrizenih jedi, ne smemo prehitro in preveč jesti, ne smemo čutili odvratnosti do jedi, ne smemo trpeti, da nam neprebavljena jed obtežuje želodec, ne smemo imeti želodčnih bolečin, gorečice in krčev, ne smemo čutili vzdiganja in dušljivosti, ampak je treba, da se brigamo za dobro prebavo in redno odvajanje, ker brez tega ni zadostne cirkulacije krvi in naravno tudi ne zdravja.

Ako smo s prebavo in delovanjem črevesja nezadovoljni, nam bodo pomagale Fellerjeve »Elsa«-pilule, 6 zavilkov Din 30.—, 12 zavilkov Din 50.— in Elsa švedske kapljice (2 steklenici Din 50.—) vse že z zavojnico in poštno pri lekarnarju Eugen V. Feller, Elztrg 16, Sav. banovina.

Odobreno od Min. soc. pol. in nar. zdravja Sp. br. 569 od 24. III. 1932.

DELO

v teh težkih časih se mora še najlažje dobiti z ustanovitvijo domače pletarne. Mi damo vsakomur tako delo, kar smo odjemalci za pletanje, dobavimo prave in izplačamo zaslužio za pletanje, kar dokazuje mnogo zahvalnic. Pišite še danes po gibanjske prospekte tvrdki!

Domača Pletarska Industrija, odd. 4, Jože Kalit, Maribor, Trubarjeva 7.

NOČEMO LENARITI, HOČEMO DELATI.

Trudimo se, da dovršeno postrežemo svoje odjemalce. Izdelujemo obutev za vsako vreme in vsak poklic. Izpopolnjujemo kvaliteto obutve. Za isti denar, ki ste ga preje izdali za en par čevljev, kupite sedaj pri nas obutev za celo družino. Naša obutev je delo jugoslovanskih delavcev in iz usnja domačih tovarn.

Lufrov vložek Din 5.—

Rata

59.-

Vrsta 2944-00

Sandali ne žulijo ne nog ne žepa. Otroški št. 22-26 Din 39.—, št. 27-33 Din 49.— ženski št. 34-38 Din 59.—, moški št. 39-46 Din 69.—.

49.-

Vrsta 3661-00

Otroški visoki čevlji iz rujavega ali črnega boksa s trpežnim usnjatim podplatom. Isti v raznih kombinacijah za isto ceno.

99.-

Vrsta 2927-14

Okusni moški polčevlji iz rujavega govejega boksa z močnim usnjatim podplatom. Udobro oblika daje čevlju posebno eleganco.

99.-

Vrsta 0167-00

Člžme iz močnega mastnega usnja z gumijastim podplatom in peto. Za dober material jamčimo. Za delo na polju in vsak štrajp

49.-

Vrsta 4435-05

Ženski platneni čevlji v sivi barvi in z gumijastim prožnim podplatom. Praktični so za vsakdanjo nošajo. Otroški Din 39.—.

79.-

Vrste 3945-03

Za gospodinje: Za vsakdanjo uporabo praktičen, močan in udoben čevlji iz boksa, ki je potreben vsaki gospodinji.

129.-

Vrsta 3967-22

Udoben čevlji široke oblike iz močnega boksa z gumijastim podplatom, ki izdrži trikrat toliko kot usnjati podplati.

Pri nas dobite dobre in cenene nogavice: Moške Din 5.—, otroške Din 7.—, ženske Din 19.—.

Mlatilnice

s širokim bobnom in razne motorje nudi za bližajočo se žetev

Gospodarska zveza
v Ljubljani

SUHE GOBE

kupujemo po najvišji dnevni ceni.

SEVER & KOMP.

LJUBLJANA, Gosposvetska cesta št. 5.

ZAHVALA. Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so spremlili mojo blagopokojno ženo

MARIJO POVŠE roj. JARC

na njeni zadnji poti na farno pokopališče v Mirni peči, izrekam v svojem in v imenu otrok najiskrenejšo zahvalo. Nadalje izrekam iskreno zahvalo gosp. Alojziju Smrketu za poslovitni in tolažilni govor ob odprtem grobu, gasilnemu društvu in občinskemu odboru v Mirni peči, vsem darovalcem vencev in cvetja in končno vsem, ki so blagopokojno v tako častnem številu spremlili na njeni zadnji poti.

Dol. Podboršt, dne 7. julija 1932.

Zalujoči soprog Alojzij Povše in otroci.

Ugoden nakup

Najboljše nogavice, rokavice, srajce, ovrtnike, kravate, trikoperilo, dišeča mila in vezanine, vse potrebščine za čevljarje, šivilje in krojače, itd. itd.

po najnižji ceni dobite le pri trdkti

Josip PETELINC, Ljubljana

Sv. Petra nasip 7 (za rodo).

ČEBELNI VOSEK, fist, kupujemo. Ponudbe z izvedbo najnižje cene poslati na tovarno motovna Grosuplje.

ZADRUŽNA GOSPODARSKA BANKA

Brojnavni naslov:
GOSPOBANKA

D. D. V LJUBLJANI (Miklošičeva cesta 10)

Telefon št. 2057, 2470, 2979

Vloga nad Din 500,000.000

PODRUŽNICE: Bled, Novi Sad, Kranj, Sibenik, Maribor, Koper, Celje, Sember, Djakova, Spill.

Kapital in rezer. nad Din 16,000.000

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje

Poslovne zveze s prvovrstnimi savodi na vseh tržiščih v tu- in inozemstvu